Δικαιώματα των Ασθενών Εντατικής Θεραπείας, Διερεύνηση Συγγενών και Ασθενών Εντατικής Θεραπείας και ηθικό αδιέξοδο νοσηλευτών.

Έλενα Κλεάνθους , Ελισάβετ Παπαθανάσογλου, Βασίλειος Ραφτόπουλος, Νίκος Μίτλεττον

Εισαγωγή: Οι νοσηλευτές, νομικά και θεσμικά, προάγουν την προάσπιση των δικαιωμάτων των ασθενών. Οι νοσηλευτές των ΜΕΘ, φροντίζουν ασθενείς με κρίσιμες και ταχέως μεταβαλλόμενες παθοφυσιολογικές διαταραχές και η παροχή φροντίδας υγείας ενέχει πολλά ηθικά διλήμματα και νομικές ευθύνες. Οι ασθενείς που νοσηλεύονται στις ΜΕΘ, είναι βαρέως πάσχοντες, χωρίς τη δυνατότητα επικοινωνίας και διεκδίκησης των δικαιωμάτων τους.

Σκοπός: Η διερεύνηση των στάσεων και γνώσεων ενηλίκων ασθενών, συγγενών και νοσηλευτών ως προς τα δικαιώματα ασθενών, στην Κύπρο και η συσχέτιση της συχνότητας και έντασης του ηθικού αδιεξόδου νοσηλευτών ΜΕΘ με τα δικαιώματα των ασθενών.

Υλικό & Μέθοδος: Συγχρονική μελέτη συσχέτισης με χρήση τροποποιημένης κλίμακας των Χρυσοσπάθη και Παπαθανάσογλου σε νοσηλευτές ΜΕΘ ασθενείς και συγγενείς τους, και η κλίμακα ηθικού αδιεξόδου Corley. Εφαρμόστηκε απογραφική δειγματοληψία του συνόλου των νοσηλευτών ΜΕΘ στην Κύπρο. Ως προς το δείγμα συγγενών και ασθενών, εφαρμόστηκε δειγματοληψία ευκολίας διαδοχικών ασθενών.

Αποτελέσματα: Συμμετείχαν 206 νοσηλευτές Μονάδων Εντατικής Θεραπείας. Η πλειονότητα των νοσηλευτών, αν και γνώριζαν ότι στην Κύπρο υπάρχει νόμος που αναφέρεται στα δικαιώματα των νοσηλευομένων ασθενών, δεν γνώριζαν το περιεχόμενο της νομοθεσίας. Το μέσο Moral Distress των νοσηλευτών μετρημένο σε κλίμακα 0100 ανήλθε στο 31.4±14.8. Συμμετείχαν 136 ασθενείς/136 ασθενείς. Εάν και η πλειοψηφία (53% των ασθενών και 54.1% των συγγενών τους) γνώριζαν ότι υπάρχει νομοθεσία για τα δικαιώματα των ασθενών, εν τούτοις, 83% και 84.2% αντίστοιχα, δεν γνώριζαν το περιεχόμενο του νόμου. Οι απόψεις των ασθενών συσχετίζονται με των συγγενών όσον αφορά την εφαρμογή του νόμου ($r=-0.20$ $p<0.05$), τη στάση των Νοσηλευτών απέναντι στις βασικές ηθικές αρχές ($r=0.26$ $p<0.01$) και τη στάση νοσηλευτών έναντι της ενημέρωσης ($r=0.18$ $p<0.05$).

Συμπεράσματα: Υπάρχει έλλειμμα γνώσης για το περιεχόμενο της νομοθεσίας για τα δικαιώματα των ασθενών στην Κύπρο. Υπάρχει ανάγκη ενίσχυσης των γνώσεων των νοσηλευτών σε θέματα ηθικής και δεοντολογίας και ενημέρωσης των πολιτών για τα δικαιώματα των ασθενών.

Λέξεις κλειδιά: δικαιώματα ασθενών, νοσηλευτές ΜΕΘ, ασθενείς ΜΕΘ, συγγενείς ΜΕΘ, ηθικό αδιέξοδο.